

Resultaten

- 1) Er is voor het doorstroomprogramma veel materiaal voor de algemene vakken Nederlands en rekenen ontwikkeld (a). Echter, de grote keuzevrijheid van docenten om zelf te bepalen wat zij hiervan gebruiken, leidt tot grote variëteit in het aanbod (b).
- 2) Studenten krijgen geen vrije keuze geboden bij welke hbo-opleiding(en) zij willen oriënteren (b).
- 3) De begrippen studievaardigheden en hbo-vaardigheden worden door elkaar gebruikt (a), waarbij een grote hoeveelheid activiteiten is beschreven, die niet altijd goed aansluit bij de leerbehoeften van de diverse groepen studenten (b).
- 4) Er is behoefte aan verbreding en verrijking van de huidige onderwijsopdracht of -project (a), zodat studenten een breder beeld krijgen tijdens hun oriëntatie op het hbo (b).
- 5) Er zijn geen afspraken beschreven over het type coaching van studenten bij hun ervaringen in het hbo (a). Studenten zijn wel positief over de inzet van de peercoaches die een goed beeld geven van de door hen ervaren praktijk op het hbo (b).
- 6) De inhoudelijke professionele dialoog vindt te weinig plaats tussen alle betrokkenen (b).
- 7) In de overlegstructuren van het programma overheerst de organisatorische afstemming (a). De facilitering van docenten en coördinatoren lijkt onvoldoende en monitoring van de uitvoering van het programma ontbreekt (b).
- 8) Ondanks dat er een gezamenlijk programma wordt uitgevoerd, zijn het mbo en het hbo nog gescheiden werelden (a). De organisatie van het doorstroomprogramma vraagt veel aandacht van de coördinatoren (b).

Adviezen

Herontwerp het doorstroomprogramma volgens de principes van constructive alignment;

- a) het systematisch redeneren vanuit *leerdoelen* naar
- b) passende *beoordelingsvormen* biedt een handvat voor de
- c) te kiezen *onderwijs- en leerstrategieën* (didactiek) waarlangs studenten de doelen kunnen behalen (backwards designed).

Formuleer voor het Keuzedeel inhoudelijke doelen op hbo-niveau en reflecteer samen op het verschil met het mbo, zodat gedeelde beelden ontstaan over wat dit hbo-niveau inhoudt.

Laat mbo- en hbo-studenten samenwerken aan goed ontworpen en passende projecten waarbij het leren kennen van elkaars werelden centraal staat. Faciliteer dat hbo- en mbo-docenten samen kalibreren op de opdracht en op het portfolio en betrek hbo-docenten bij het examen, zodat bepaald kan worden of studenten het niveau van leren en werken op hbo-niveau doorgrond hebben.

Deelname aan het keuzedeel dient een daadwerkelijk autonome keuze te zijn: mbo-studenten moeten zich kunnen richten op hbo-opleidingen die hun persoonlijke interesse hebben.

Zorg voor een verdiepingsslag van de studievaardigheden door: 1) zelfstandig studeren met oefening in en het expliciteren van studievaardigheden, zoals plannen, monitoren en timemanagement; 2) gericht oefenen met de Nederlandse taal en 3) samenwerken aan groepsopdrachten met heldere doelstellingen. Integreer een doorlopende leerlijn studievaardigheden binnen vakgerichte opdrachten voor studenten. Zet daarbij in op professionalisering van docenten betrokken bij het MHBO-traject op het gebied van 'leren leren' en bij het begeleiden van het studiekeuzeprocess.

Daarnaast is een duidelijk, door het management in woord én daad gedragen doorstroombeleid essentieel voor het succes van het doorstroomprogramma. Dit wil zeggen: adequate facilitering van docenten en verantwoording van, en door coördinatoren om het programma goed te organiseren. Zorg voor een goede monitoring van het project zodat gewerkt wordt aan een cultuur van leren en ontwikkelen.